

ЧАА ЧҮС ЧЫЛЧЕ — ЧАА КОНСТИТУЦИЯ-БИЛЕ КИРЕР

(Тончуз, Эгези 1-ги арында).

чүгө 21 санал азы ишти сонгукчуларын 2,6 хуузу — чагыс мандатты парламент дээр санал киирген. Сонгукчуларын хой нуруузу ийи палаталы парламент тургузары дээр саналын киирген, ону төлөвиледе көргөн болгаш мээ сонгуда мурундагы чон дөткөн программаларда көргөн турган.

Ийи палаталы парламентин тургузарынын барымдаалары мындай:

Бирээде Ийи палаталы парламентин системанын Конституция болгаш федералдык хоойлудар хоруйайн турар. Россия Федерациязынын алды субъектинде мындан органнар бар Ийи палаталы парламент — хоойлужудулга эрге-чагырганын шаг-тоогуден бээр ажылап келген системадыр, ону бүгү делегейде, Кыдаттан өске чурттада, ажылап турар. Демократия хөгжөөнү тудумна, Кыдат база ийи палаталы парламент системанын ишчирин дээринге бузурар мен.

Ийде. Устугу палатаны тургузар чорук эрге-чагырганын чүгө күүсекчи болгаш хоойлужудулга адырларынын аразында эвес, харын парламентинин палаталарынын аразында будулаазыны чайладырынын механизмин тургузар. Оң ажылынын ажыктын, хүдээл ап турар хоойлударын шынарын бедидер.

Уште. Конституцияны чамдык чүүлдерин өдө көр талазы-биле бүрүн эргелерин чаа Парламентин дачыдып бээрин төлөвиледе көргөн. Манаа удурланган таварылгада, Россия Федерациязынын Конституциясында көргөниң езугаар Конституция чөвүлелин тургузары эргежок чугула апар, а ол дээрже эргин системаже — республика чоңунун сьездизинче эгилер дээрн ол-дур.

Дорте Россияны "губерниааааа" идеядан республиканын эрге-ажыктарын камгалаары улуг ужу-дузалыг. Албан-дужаалдык чагыс кижилер мындан сорулганы күүседип шыдабас. Төлөзөлгелдиг парламент Тыванын болгаш оон Конституциязынын эрге-ажыктарын камгалап, ол дээр туржуп болур.

Беште. Калбак, ыналза-даа түр ачы-буяны-биле, а чамдыкта меге суртаалы-биле, сонгукчуларын ажык-биле садып ап тургаш, чоңун салым-чолун болгаш чаагай амыдыралын бодавас, чүгө байын алырынче чүткүлдү, таварылга болган кижилер эрге-чагыргаже кирип кээп болур. Күштүг ийи палаталы парламент кем-херек үүлөдүкчилерин оруун дуй туруп, оларын-биле шынгыс демиселди чорудуп болур.

Алдыда. Төлөзөлгө органнын депутатынын санын 282-ден 162 кижиле азы 40 ажык хуу кызыралын төлөвиледе көргөн. Парламентинин өзөөш санын составы улуг бүрүн эргелерин апаргаш, чоңдан хоорун, политикаже хандый берип болурун утпас ужурулук бис. Чоңун саны амгызындан каш катап өзөөш төлөзөлгө органы 450 депутаттыг турганын Тыванын тоөгүзү сагындырып турар. Оон-биле тыва улустун нарын амыдыралы чугула айтыргаларын шиптирлээринге болгаш Тыва Арат Республиканын эрге-ажыктарын камгалаарына дузалап турган хоойлудурунун бедик уткалык болурун хандырып турган. ТАР-нын 20-30 чылдарда экономика болгаш кылтура тургузууга кайгамчык чедипкинеринин чамдыкы мында турган боор.

Хоойлужудулга палатазынга калбак бүрүн эргелерин

бээрин төлөвиледе быжылаан. Ол дээрже хоойлударын хүдээл алыры, бюджетти, социал-экономиктик хөгжүдө программаларын башылаары, Чазактын чамдык кешкинеринин томуйлаарына чөпшээржилте бээр, республика үндүртүлгелерин киирери азы Тыва Республиканын дорт чорудары бүрүн эргелерин болгаш чүүлдерин боттандыраары болур.

Тыва Республиканын дорт чорудары чүүлдер талазы-биле эргелерин болгаш бүрүн эргелерин хоойлужудулга баазаны таарыштыртынаанынга холбаштыр, Хоойлужудулга палатазынын сорулгаларынын харысалгазы улам улгадар.

Бир эвес бис, силерин-биле бөгүн Тыва Республиканын шуут чорудары республикада бар хоойлударга ревизия кылыр болзувуса, оларны реестрден типпазывысты мишпир көрээл, хүндүлүг депутаттар. А 60 ажык бөлүк эргелерин болгаш бүрүн эргелерин республикага боттандыраары-биле дамчыдып берген болгай. Хоойлуду чогадыр кайгамчык улуг ажылдар парламенттилерин манал турар!

Төлөзөлгө палатазынын эрге-хүдээлдеринге, бирги ээлтеде, Конституцияга өскерилгелер болгаш немелдер киирер талазы-биле хоойлуду чогадыр ажыл, кадрлар айтырынын шиптирлээрин болгаш референдумун каян болурун доктаадыры хамааржыр. Төлөзөл хүдээлдерин күүседип болгаш Федералдык, топ, Россиянын өске-даа субъектилерин-биле харылдаалар айтырыгларын ол шиптирлээр хүдээлгелдиг. Чазак-биле кады "Россия Федерациязынын күрүн эрге-чагырга органнын болгаш Россия Федерациязынын субъектилеринин күрүн эрге-чагырга органнын аразында эргелер-башкарылганын чүүлдерин болгаш бүрүн эргелерин амгылаарынын принциптеринин база чурумунун дугайында" Федералдык хоойлунун чүүлдеринге үндөзлөп, керээлдер болгаш дугуржулган төлөвилелерин бедеткээр база оларга ат салдырар талазы-биле ажылды чорудар. Россия Федерациязынын болгаш Тыва Республиканын кады бүрүн эргелеринин чүүлдеринин талазы-биле хоойлуду төлөвилелерин ажылдап кылыр база чогуур хоойлудурун саналдаар инициативаларын үндүрер. Тодаргайлаарга, Тыванын эрге-ажыктарын камгалавышаан, Россия Федерациязы-биле республиканын харылдааларын быжылаар ажылды ол колдады чорудар. Амгы үедө төптүн албадашкынныг улаанышыкын күтүшлөп турда, парламентинин үстүкү күчүлүг Палатазы эрге-чагырганын эмин эркен төпчүдүлгезинге удуз шынгыс күш болган турар ужурулук. Биске Россиянын күштүг төвү-даа база күштүг регионнары-даа бир дөмей херек.

Оон ынай. Парламентинин Устугу палатазы күрүн эрге-чагырганы биле чоңун аразында хары угда харылдакчы эвено болуп турар, чүгө дие ол Палатанын депутаттары доктаамал үндөзине ажылдавайн турар, а хүнүн-не массаларын ортузунда чоруп турар.

III. Чер дугайында

База бир чугула айтырымга: чер дугайында, ону садып алыр болгаш садар дугайында айтырымга доктааскан ийик мен. Бүгү чоңга таныштырылганын үезинде Конституция комиссиязыны черин хостугу-биле сайгарарына удуз чүгө 21 санал кирген азы оларнын ишти санынын 2,3 хуузу болур.

Черге өңчүнүн яязы-бүрү хевирлери төлөвиледе доктааттынган, ону Россиянын Үндөзүн Хоойлуду база магыдалап турар. Ол чүүлду хамаатыларын хой келтиркен. Ычалзажок Конституцияны хүдээл алганынын соонда черин кандыг-бир хуу өңчүгө ишчилер дугайында чугаа дораанна болу бербес. Ол айтыры үе-үелеп шиптирлелтинер ужурулук. Ол сорулга-биле федералдык деңгелде "көзөнек" хоойлуну хүдээл алыры чугула, ол дугайында чоокта чаа чуртун Күрүн Чөвүлелин Президентинин хуралына В.В. Путин чугаалаан, ол "көзөнек" хоойлуду Россия Федерациязынын субъектилеринге ажыл-агыйы башкарып чорударынын тогу талазы-биле оларнын байдалдарын болгаш чачыларын барымдаалап көрүшөөн, черин ажыгларыннын нормаларын боттары доктаадыр эргени берип турар.

Республика хоойлударын ажылдап кылып тургаш, ажыл-агыйын башкарып чорударынын чачыл болган хевирлеринин онзагай чүүлдерин, а тодаргайлаарга, олар-белчинер аайы-биле көжүп чораш сайырадыр мал ажылын, көдө ажыл-агый ужурулук черлерин сорулгалыг ажыгларын хевээр арттыраарын барымдаалап көөрү эргежок чугула.

Чер болза, бирги ээлтеде, хуу бажын-балгат, дачалар, гаражтар тудар, сад ажылын болгаш бажын чанынын участоктары кылып чорудар кылдыр бердинген турар ужурулук деп, сонгукчуларын саналы-биле Конституция комиссиязы чөпшээржип турар. Чагыс сөс-биле, чер болза ону болбаазырадып турар кижиге хамаарышкан турар ужурулук.

IV. Шылчиге чүүлдер дугайында

Чаа Конституцияны хүдээл ап турда, шылчиге үе-чадазынын дугайында айтырыг чугаажок тургустунуп келир. Ук чүүлдерин төлөвиледе күрүн эрге-чагырганын ажылдап турар органнын эргелерин хажытпас турар кылдыр ынаар тодараткан. Сонгугтурганы хуусаанын дугузунда ажыл-чорудулганын боттандыраарын олар уламчылар. Ол нормалар эрге-чагырганын салгал дамчыыр чорунун бүгү-ниинин хүдээл көргөн принциптерге, федералдык хоойлужудулганын негелдеринге дугжуп турар.

Ол үе-чадада республиканын Дээди Хуралынын, Президентинин болгаш Чазанын бирги ээлчегин сорулгазы — Чазак Даргазынын болгаш ийи палатанын депутаттарынын сонгудаларынын дугайында чаа хоойлударын ажылдап кылыры болгаш хүдээл алыры болур. Оон-биле холбаштыр Конституцияны хүдээл алганынын соонда, шыгыгы үш ай хуусаа доктааттынган турар. Ол сорулга дугуржуга езугаар база хуусаазында шиптирлелтинген турар ужурулук деп бодаар мен.

ТҮННЭЛ

Хүндүлүг депутаттар! Чаа Конституцияны хүдээл алыры Россия Федерациязынын Конституциязы-биле конституция карышкартарынын талазы-биле теманы соксадыр дээрин түннелде демдегел каайн. Ол дээрже бистин республикага төгүлүг чугула болушкундур. Ону ажылдап кылырынга эртемденер, экономика адырларынын специалистери, хой-ниининин ажылдакчылары

ШАГАА ХҮННЕРИНДЕ

Тыванын төп

"Цэчэнлиң" хүрээзинге

Февраль 22-де 9 шактан 15 шакка чедир хүрээге "Сор" номчулга-ёзулалы.

Февраль 23-те 9, 12, 15 шактарда хүрээге мөргүлдөр. Кежээ 21 шактан 23 шакка чедир хөгжүм-шини театрынга узун назы бурганы "Ак Даринг"ге йөрөөл мөргүл.

Февраль 24-те эргенгинин 5 шакта Сагызын номчулгазы. 9, 12, 15 шактарда мөргүлдөр.

Февраль 25-те 9, 12, 15 шактарда "Лама Башкызынга Өргүлдө" ёзулалдары.

Февраль 26-да 9 шакта мөргүл, 12 шакта "Хей-аът саны" 15 шакта мөргүл.

Март 1, 2, 3-те 9, 12, 15 шактарда "Хуулаазын илби-шинд" байырлап-йөрөөлдерин.

Силер бүгүдени Үш Ыдык Эртинелер кадагалап-камгалаар-ла болзунам!

Камбы-лама эргелели.

Айтырыг тургузар чери: Шетинкин-Кравченко, 2; т. 3-88-95.

ХОЙ ЧЫЛДАР ЭРТСЕ-ДАА...

Эргин башкынын оглу, шаандакы билдирим бичин Славыктың "Шын" солунга бижээн "Хайралыг аваныска" деп чүүлүн номчааш, бодунун амы-хууда бодалым биживес арам чок болду.

Светлана Шаравиевна Хоюбан — мээ башкым, чуртталгамче оруум айтыкчызы. Башкым-биле көрүшкөндөн бээр хой-ле чылдар эртип чор. Светлана Шаравиевна менн эге класстарга башкылап, улгады бээринге, ажылдык дагдыныкчы башкым бооп келген. Бис эжим-биле энне баштай 15-16 харлыг тургаш, 1961 чылда Үрбүн школанынга ажылдап кирген бис. Мен — интернатка повар, эжим — няня, а Светлана Шаравиевна кижизидикчи башкы бооп ажылдап турган.

Хой чылдарда кады ажылдааш, оон үлгерин эдерип, ажылга дадыккан мен. Ол өөреникчилерге, ажыл-чыннарга, бистерге-даа арга-сүмезин кадып, шынап-ла, бүгү-ле чүүлдерге өөредип чоран. Бодум амыдыралым аайы-биле Үрбүден көжүп чорупкан мен. Башкым ол-ла суурга чурттан чоран. Хайлыг далай-хем эвес болза, суурун көрүскөс турган. Оонна ужурунда хамык чон тарадыр көшкөн, харылдавыс узаткен Эжим Арыг-Ууунде чурттан чоруур Ийи-

идекейлиг киришкен. Ону хүдээл алганы сонгукчуларын хой кезишчип чөпшүүшкүнү болдурган.

Бо байырлачыг үеде мен, Конституция комиссиязынын Даргазы кижил болганымда, төлөвиледе ажылдап кылырынга идекейлиг база үре-түннелдиг ажылы дээр Конституция комиссиязынын бүгү кижигунирине, оон ажыкчы бөдүктөрине болгаш республиканын сонгукчуларынга өөрүп четтиргенинин илереттим.

Тыванын Үндөзүн Хоойлудууну төлөвилелин ажылдап кылыр саналды илп үндүргөн Дээди Хуралга, ону ажылдап кылырынга идекейлиг киришкен парламент депутаттарына: Дээди Хуралдын Даргазы Ш. В. Кара-оолга, Дарганын орадакчызы В. А. Ушкалова, В. Б. Кара-Салга, Э. М. Манчынга, В. С. Орус-оолга, Г. Ч. Ширинге, Т. Б. Кууларга, В. Н. Иргитке, Б. Б. Монгушка, Ч. Т. Сагдыга, Н. Г. Дубровскийге, мурунда турган депутаттарга — Б. Д. Монгушка, М. М. Майдырга болгаш өскелерге-даа өөрүп четтиргенин ангы демдегесэн ийик мен.

Конституция комиссиязы чаа Конституцияны хүдээл адырынын "чиник" париянтынын езугаар чоруур деп шиптирлээн. Төлөвилелдиг эдилелдин экижидип турар силерин саналдарынаарын Конституция комиссиязы кичээлгелдиг өөренип көргөн турар.

Чоңун эрге-чагырганын дээди дорт илерээшккин референдум болур дээрин кичээлгелге албышап, Тыванын күштүг болуп турар Конституциязынын 73 чүүлүн бирги кезээниң 4 болгаш 20 пункттарын "Тыва Республиканын референдумунун дугайында" "Тыва Республиканын Хоойлудуунун 8 чүүлүн бирги кезээниң 2 пунктту, 11 чүүлүн удуртулга болдурга, Президентинин хоойлуду саналдаар эргезин ажылавышаан, чаа Конституцияны хүдээл алырынын айтырынын талазы-биле Тыва Республиканын референдумун эрттирер дугайында Дээди Хуралдын доктаалынын төлөвилелин силерге көөр кылдыр бөгүн киирип тур мен.

Биске берген үе доозулган. Хүндүлүг депутаттар, энне кыска хуусада төлөвилелди силер көрүп каапкан турарынарга база "Россия Федерациязынын хамаатыларынын сонгуур эргелеринин кол магыдалдарынын болгаш референдумга киржир эргелер дугайында" Федералдык хоойлуда көрдүнгө хуусада, чижегелди алырга, бо чылдын апрель 15-те референдумну эрттирер доктааттынган турар дээрзинге бузурар мен.

Хүндүлүг депутаттар!

Республика чаа чүс чылче чаа депшилгелиг Конституция-биле кирген турар ужурулук. Ол езугаар эрге-хоойлуду демократтыг куруенин тургузар, экономиканы, эртемни, культураны, угаан-бодалды, чагыс сөс-биле Тыванын хой националдыг чоңунун чаагай кешин бедитишпаан, амыдыралын бүгү-ле адырларын хөгжүдөр ужурулук бис.

Силер угаан-сарыылдыг шиптирлин хүдээл ап, Тыва Республиканын чаа Конституциязын хүдээл алыр талазы-биле республика референдумун эрттирер дугайында Президентинин эгелээшккинге эн чоокку үеде чөпшээрелинерин бериптер силер дээрзинге бузурар мен.

Дычаанынар дээр четтирдим.

Ш. Д. ООРЖАК.

КАДАК — ХҮНДҮТКЕЛДИН ДЕМДЭЭ

Шаг шаандан бээр Шагаа байырлалында чон дуган-хүрээлөр эргип, бурган-сагызыннарга, лама-башкыларга кадактарын хүндүткелди, өөрүшкүнү демдээ кылдыр өргүрү. Ыдыктыг арттарга, овалларга, дагыталыг черлерге кадактарын өргүрү чор-чуртунга чоңун хамаарылазынын бедик демдиктери.

Кадак арыг ак сеткил-сатыш, хүндүткел илердир кижизинге өргүл-сонун илерди, эттин дээжин. Ол ышкыш бүгү-ле хамык үнелиг чүүлдерин ораап кагалалар. Бүгүденин хүндүткелдиг чүүлдеринге көжүп багдалар болгаш оон-даа ырай езудал

таварылгаларда ажылдаар.

Кадактар хемчээл, шынар, хээ дээр, өске-даа ылгалдар-лыг.

Хемчээл талазы-биле ап көөргө, баранзад, Намгар, Вандан, Аюш, Даш, Сонам, Серс, Самбай дээр, дыка хой язы аттаралыг.

Аяк хээнин көрүп, кандыг кижиге, кандыг язы хээлиг кадак сонээрин баш бурунгаар бодал шиптирлээр. Чижээ, бурган хээлиг кадактары ала-незинге, Дагыл хээлиг чок эжинге, эш-өөринге өргүп турар.

Кадакты шыгаарда, узун дуртуун аайы-биле шевердел дүрер. Кадактын ажык талазын чодукшур кижизинче

улгандыр ийи холдап өргүрү.

Өгүн ожу-оодаанга дагыла кылып, кешик авырал дилеп, буян-кежик кыйгырткан арбай-тарааны кадакка орааган, хараачага (бажыннын хүндүткелдиг черинге) чалаар езу-чачылдар бар. Ол бүгү чачылдары салгалдардан салгалдарже уламчы-ладдыг сагыры улуг ужуруткалыг.

Арбай-тараа — чечектерин урезинин демдегелер турар. Оң ужуру-утказы аал-оранга буян-кежик доктаарынын, дүргөн өзүп-көвүдээринин, мандып-сайыраарынын дээди бедик демдээ.

Эн хүндүткелдиг чүүлдерин бирээзи — таныаны

ажыглабас үезинде кадакка ораап алгаш, онзагайлап кадалап шыгаар.

Тыва чоңун эн эргин хүндүткелдиг чүүлдерин — хөгжүм херекселдеринин бажын кадак-биле каастаар. Чижээ: аът баштыг итл. Чүгүрүк аъттын хаваан доора дургаар кадак-биле каастаар езу-чачылдар бар.

Шагаа байырлалында өгүл, төрөлдүгүл, кожал-хээл, узун назылыглар болгаш чалык чон бот-боттарынын аразында амыр-мандын солчуп, йөрөөлдер сөнөп, хүндүткелдиг кадак-биле чодукшурлар.

Камбы-лама эргелели.

САНАЖЫЛГАНЫ КЫЛЫР

"Шын" сатуунун редакциязынга Чоюн-Хемчик кожунуну орук-септелге-тудуг эргелелинн бөлүк ажылчынарында чагаа келген. Он кол утказы мындай. Чадана хоорай дээрже тос оруктун бедирин, ол орукту кыш-чай чок ажаап турарынга орукчулар төлөтүг удуз-хуузу кирип турар. Машинна-техника эргижирээл-дал болза, боттарынын күжү-биле септел кылып, артык кештерин тып ап, ажылдап турар оран-сававысты арыг-силдиг тудуп келдибис деп бижип турар.

Оларын кол-ла көдүрүп турар айтырымы — акша-шалыг албадан бээр 3-4 чыл чедип турар. Баштайгы чылдарда аш-чөм, далганын кезек үе болгаш берип турган. Ам бо соолгу

— Чоокта чаа "Шын" солунга үндүргөн материалды бистин-биле керээлгит ажылдап турар 59 органицында ишти өрөөн 10,3 млн. рубль. Ону бо чылда төлээр бис деп аазадым. А херек кырында Чадананын орук-септелге-тудуг эргелелинде

бистин өрөөн чок. Оларын херек кырында биске төлээр болуп турар. Орук-септелге-тудуг эргелелинн начальниг Н. Сарыглар бодунун тускай эртемниглерин-биле "Тыва автоорук" эргелелинге кээп, оон килдистерин-биле

чылдарда ол безин чиккен. Хой ажы-төлдүг болгаш студентилерин өг-бүлелер бергенде эгелен. Ажы-төдү, кадайы аарыг-аржыкка таваргы бээрже, чүдөн берге-дир деп бижээн.

Соолгу үеде чурт иштинде экономиктиг байдал экижип, бюджет адырында ажылдап турар улустун шалыгы ай санында үнүп турар алгарган болгай. Бистин бо айтырывыска "Тыва автоорук" эргелелинн удуртукчулары харылап бээрин дилеп турарлар.

Орук ажылчынарынын салган айтырыныга харылап бээрин "Тыва автоорук" эргелелинн начальниг Салчак-оол Сланович Саналдан дилээн бис. Ам орта сөктөн бериптээлдер:

санажылганы чорудары чугула-дыр — диген. Айтырыгын баштай кол-лективтин ишти хуралынга чугалашкан, шын түннелдиг үндүрүш, ам "Тыва автоорук" эргелелинге турскан болза, эки ийик. Ийи талазында, чаагада кымын-даа ады сал-

чилер чок болганындан Хову-Аксы баар, азы чок-ла болза, Кызыл кирип эмчилээр ужурга бо акша-төгерик чеднимес үеде болганчок-ла таваржып турарлар.

Эмнер-биле хандырылга — көдө черде дыка берге айтырыларын бирээзи. Оон ынай кырган кижилерге пенсия акшазын алыры чүдөн-даа артык берге. Чүгө дээрже почта салбырагы пенсия үлөп турар үеде аныак оолдар, кыстар келеш, инвалидтерин, кыргынаарны киирбес. Олар бир-ле төрөли кижинин документини апкаш, оочурда турган улустун бажын ажыг сунупкаш, эээнин адын салып, акшазын ап турары чурумга таарышпас. Пенсия акшазын чүгө пенсионер кижиле боду барып, алын салгаш алыр чурун бар-ла болгай, ону сагыр болза, чогумчалыг болуп ийик.

Бир эвес пенсионер кижиле кылаштан шыдабас, азы чедип шыдабас болза, пенсияны бажынынга чедирин бээр

Анастолье ТОРЛУК. Чеди-Хол кожун

ХҮНДҮТКЕЛ — ОЛАРГА ӨӨРҮШКҮ

Бистин улуг назылыг кыргынаары-даа, пенсионерлерин-даа чалык чоран чылдарында хой-хөй үеде херектерин бодурун, төрөз черин-вистин хөгжүлдезинге өзөөш эвес удуз-хуузу кириштин чир келгени билдингир. Ычангапс хоочуннары-вистын, улуг назылыглары-вистын күш-ажылынын удуу-биле үнелеп көрүшөөн, оларын кижиле бүрүзү улам-на чип, сергек, кан-кадык болуп дөш, оларга шыдаар шаавыс-биле эки чүүлдерин кылыр ужурулук бис.

Эгес суурун чагырга чери кыргынар хүнүн эрттир дугайында доктаалды баш бурунгаар хүдээл алгаш, ол хүнү бедеткеп эрттирер комиссияны тургускан. Кожуунун күш-ажыл болгаш социал-хөгжүдө эргелели социал-тоңун ажылдакчылары-биле кады суму чагырга узуг Назылыглар хүнүн багай эвес органицастап эрттирер

Суму чагырганын чар

газынын орадакчызы Галина Ондар кыска дындагыны кылып, Чазактын пенсионерлерге хамаарыштыр доктаалын амыдыралга боттандырып дээр хемчеглерин ап чорудуп турарын болгаш ишти амыдыралын берге байдалын таныштырган. Суурун эң улуг назылыг кыргынаарынга өртөктиг бедеткери тывыскаан, а суурун Култура ордузунун ажылдакчылары хоочуннарга солун болгаш шынардыг концертти көргүскөн. Дараазында чагырга чери улуг назылыгларга кире-шаа-биле шайлаашкынын органицастаан. Бо сагыш човаашкын кыргынаарын угаан-бодалдык бир өөрүнүг болушкун болганын сактып чугала-жып олдураарлар.

Ол ышкыш амыдыралы-виста аарыг-аржык, назылап кыраан, аскак-бүскөк, кандыг кижилерин чок дээр. Сумуда инвалидтерин аразында кандыг-да кижилер бар. Оларга дуза калдырар шыгарак эн-

Анастолье ТОРЛУК. Чеди-Хол кожун

В. Кок-оол аттыг хөгжүм-шини театрынга февраль 24-те

